

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 20Csp/180/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119387151
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Libuša Záthurecká
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119387151.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Libušou Záthureckou v právnej veci žalobkyne Z. M., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R. XX, XXX XX C. C., zastúpená Občianske združenie OSPO Martin - ochrana spotrebiteľa - predseda združenia Z. E., nar. XX. XX. XXXX, so sídlom J. Š. Šikuru 4850/1, 038 61 Martin, IČO: 52 354 237 proti žalovanému Všeobecné úverová banka, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnka 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, takto

rozhodol:

Súd určuje, že poskytnutý úver - Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX je bezúročný a bez poplatkov.

Žalobkyňa nemá nárok na náhradu trov tohto konania voči žalovanému.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa navrhla, aby súd určil, že úver poskytnutý na základe Úverovej zmluvy zo dňa 21. 07. 2016 je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že nebol skúmaná bonita žalobkyne pred uzavretím úverovej zmluvy, úroková sadzba je vyššia ako RPMN a RPMN bola nižšia ako je uvedená v zmluve s tým, že nie je potrebné preukazovať naliehavý právny záujem na takomto určení.

2. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť v celom rozsahu.

3. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že dňa 21. 07. 2016 jej bol poskytnutý úver od žalovaného vo výške 1 100 Eur na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ako dôkaz predložila predmetnú zmluvu, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, informácie o RPMN a priemernej RPMN, splátkový kalendár, prehľad splátok a úhrad, priemerné úrokové miery od NBS a výpočet RPMN a ročnej úrokovej sadzby z internetovej kalkulačky.

4. Žalobkyňa uviedla, že v zmluve je uvedená ročná úroková sadzba vo výške 24,92 %. Podľa priemerných úrokových mier NBS boli úrokové sadzby pre spotrebiteľské úvery pre domácnosť v júli 2016 so splatnosťou od 1 do 5 rokov, 11,48 %, dvojnásobok pri nebankových subjektoch 22,96 %, nové obchody 6,98 % a povolený dvojnásobok 13,96 %. V zmluve je uvedená ročná úroková sadzba 24,92 % v rozpore s dobrými mravmi neprimerane vysoká a ide o neplatný právny úkon podľa § 39 OZ. Ročná úroková sadzba prevyšuje povolenú ročnú úrokovú sadzbu podľa priemerných úrokových mier NBS.

5. Podľa internetovej kalkulačky (<<https://openiazoch.zoznam.sk>>) je ročná úroková miera pre daný úver 10,83 % a RPMN 24,90 %.

6. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov a žalovaný má nárok len na výšku úveru, t. j. sumu, ktorú si žalobkyňa požičala.

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení uviedol, že zo zmluvnej dokumentácie je zrejmé, že ročná úroková sadzba bola 24,92 %, žalobkyňa namieta, že je dojednaná v rozpore s dobrými mravmi a z toho dôvodu je neprimerane vysoká. Rozhodným zákonným ustanovením v čase uzavretia zmluvy o úvere bol v otázke odplaty za spotrebiteľský úver § 53 ods. 6 OZ, v zmysle ktorého odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Uvedené ustanovuje vykonávací predpis a žalobkyňa neuvádza, prečo stotožňuje pojem úrok úveru s pojmom odplata za úver. Odplata za úver je širší pojem a zákonodarca v zákonom ustanovení § 53 ods. 6 OZ uvádza nie úrok k úveru ale práve celkovú odplatu za úver.

8. Od roku 2014 zákonodarca naviazal strop odplaty na dvojnásobok zverejňovanej priemernej sumy RPMN (platné a účinné znenie § 1a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.) čím potvrdil dovtedy znejúci § 53 ods. 6 OZ.

9. MF SR zverejnilo najvyššiu prípustnú výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za prvý štvrtrok 2016 na zmluvy uzatvorené od 16. 05. 2016 do 15. 08. 2016 pre typ spotrebiteľského úveru nad 1 do 5 rokov vo výške 24,92 %. Tvrdenia žalobkyne sú nesprávne, účelové a navrhol žalobu zamietnuť.

10. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovaného uviedla, že popiera vyjadrenie žalovaného, zotrvala na žalobe, uviedla, že neurčitosť zákonom vyžadovaných náležitostí v spotrebiteľskej zmluve má ten istý účinok ako keby zmluva náležitosti neobsahovala (rozhodnutie KS BB č. k. 17Co/914/2015 zo dňa 22. 03. 2017). Zmyslom a účelom úpravy spotrebiteľských úverov je dosiahnuť pravdivé informácie spotrebiteľa o poskytnutom úvere v čase poskytnutia zmluvy. RPMN nemôže byť totožná s ročnou úrokovou sadzbou (rozsudok OS Veľký Krtíš č. k. 11C/33/2016).

11. Žalobkyňa na pojednávaní predložila priemerné úrokové miery z úverov stiahnuté zo stránok NBS, kde za obdobie uzavretia zmluvy jún 2016 pre úver od 1 do 5 rokov bola úroková sadzba 6,98 % a dvojnásobok je 14 %. V zmluve je uvedená vyššia úroková sadzba a zároveň je vyššia RPMN, čo zmluva nesmie obsahovať. Zároveň namieta, že dodávateľ nepreveril jej bonitu, neskúmal jej majetkové pomery a neschopnosť splácať úver. Zmluva bola uzavretá telefonicky, kedy sa jej opýtali aké má mesačné náklady, čo uviedla, že asi 125 Eur. Má za to, že žalovaný by nevedel predložiť, že bonitu skúmal. Poukázala na bod II. Zmluvy, kde sú mesačné výdavky uvedené 0. Zástupca žalovaného na pojednávaní nevedel uviesť ani predložiť doklady preukazujúce skúmanie bonity žalobkyne.

12. Žalovaná zotrvala na svojich vyjadreniach a poukázala na všetky dôkazy. Samotné konanie o určenie nie je spôsobilé odstrániť stav právnej neistoty a zákonite musí nasledovať konanie na plnenie a naliehavý právny záujem zo strany žalobkyne nie je daný. Poukázal na rozsudok č. k. 8Cdo/251/2015 NS SR zo dňa 16. 03. 2016.

13. Žalobkyňa na pojednávaní poukázala na predložené listinné dôkazy, ktoré predložila z dôvodu, že preukázanie, že veriteľ, t. j. žalovaný neskúmali jej bonitu, táto povinnosť mu vyplýva z § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.. Povinnosťou žalovanej bolo zistiť bonitu klienta, schopnosť splácať úver, zistiť jej mesačné výdavky. Žalovaný nepreukázal, že túto skutočnosť skúmal. K námietke, že neexistuje naliehavý právny záujem žalobkyňa poukázala na ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného od 01. 01. 2018, v zmysle ktorého spotrebiteľ môže podať žalobu na určenie neplatnosti úkonu alebo určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov bez preukazovania naliehavého právneho záujmu. V čase, keď uzatvárala predmetný úver mala štyri spotrebiteľské úvery, jeden s totožným veriteľom, ktoré už splácala. Z dokladov SIPO za mesiac máj/júl a ďalších je preukázané, že už v mesiaci máj vykonávala mesačné platby napriek tomu je na zmluve uvedené, že má platby 0. Táto skutočnosť spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len

"neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

17. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

19. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. 18ba)

20. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Predmetom konania zo strany žalobkyne bolo určenie, že úver poskytnutý v zmysle zmluvy je bezúročný a bez poplatkov. Z predloženej úverovej zmluvy bolo zistené z bodu zmluvy II. pri kolonke iné mesačné výdavky uvedené 0 Eur. Celková výška úveru v zmysle zmluvy podľa bodu IV. 1 100 Eur, splátka 30,66 Eur, 60 splátok, celkové náklady spotrebiteľa 739,60 Eur, celková čiastka 1 839,60 Eur, priemerná hodnota RPMN 20,29 %, RPMN 24,90 %, fixná ročná úroková sadzba 24,92 %, prvá splátka splatná 20. 08. 2016, termín konečnej splatnosti 20. 07. 2021, odplata 24,90 %, najvyššia prípustná výška odplaty 24,92 %, splátky splatné 20. dňa v mesiaci, spôsob splácania bezhotovostným prevodom.

23. V konaní nebolo sporné, že žalobkyni bol úver poskytnutý, tento riadne čerpala, vykonávala splátky, tak ako vyplývajú z prehľadu splátok a úhrad, ktorý predložila (č. l. 16 a nasledujúce spisu).

24. Súd mal za to, že v zmluve o predmetnom spotrebiteľskom úvere nebolo preukázané, že veriteľ konal s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy a v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. neposúdil schopnosť žalobkyne splácať úver, keď z obsahu formulárovej zmluvy ani z ďalších listinných dôkazov nevyplýva, že by žalovaný od žalobkyne na preukázanie jej osobných, finančných pomerov si vyžiadal akékoľvek údaje, informácie alebo doklady preukazujúce tieto skutočnosti. Z týchto dôvodov súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa v konaní uvádzala, že v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy už splácala ďalšie štyri úvery. Žalovaný nepreukázal v konaní a nepredložil ani nenavrhol dôkazy na preukázanie, že postupoval s odbornou starostlivosťou a posúdil schopnosť žalobkyne splácať spotrebiteľský úver a že by túto schopnosť posudzoval i s ohľadom na údaje získané z registrov. Podľa § 11 ods. 2 zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru a úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinností sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch, rodinnom stave, prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy a registra. V danom konaní tieto okolnosti neboli preukázané.

25. K námietke žalovaného, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem súd poukazuje na ustanovenie § 11 ods. 4 účinného od 01. 01. 2018, v zmysle ktorého sa spotrebiteľ môže domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

26. Zároveň v zmluve je uvedená nesprávna úroková sadzba, tak ako predložila žalobkyňa listinný dôkaz po zadaní údajov výška úveru, celková čiastka na zaplatenie a počet splátok je ročná úroková miera 10,83 % p. a. pri RPMN 24,90 % a zároveň je ročná úroková sadzba vyššia ako RPMN.

27. Žalobkyňa bola v konaní úspešná, nárok na náhradu trov konania si neuplatnila. Súd potom žalobkyni nárok nepriznal s poukazom na § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie v zmysle zvláštneho predpisu.